

Informační list Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. 2/2002

FÚZE

Posuzování spojení podniků a firem patří k základním činnostem Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Tento fakt potvrzuje i statistika posledních let. **Počet spojení podniků, které ÚOHS v loňském roce řešil, proti roku 2000 vzrostl z 57 na 140 případů.**

Podstatný nárůst případů povolování spojení soutěžitelů souvisí s nabytím účinnosti nového zákona o ochraně hospodářské soutěže č. 143/2001 Sb., kde jako jedna z podmínek pro notifikaci je dosažení stanovené výše buď celosvětového čistého obrátu (5 mld. Kč) nebo obrátu dosaženého v České republice (550 mil Kč), přičemž alespoň dva ze spojovaných musí dosáhnout obrátu nejméně 200 mil Kč. Z tohoto důvodu řada spojení soutěžitelů v zahraničí, kteří však mají v České republice dceřinné společnosti nebo obchodní zastoupení nebo se soutěže na trhu účastní dovozy, jsou Úřadem notifikována.

STATISTICKÉ ÚDAJE

	Rok								
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Spojování podniků – počet zahájených správních řízení	83	36	51	74	58	57	51	57	140

V roce 2001 zahájil Úřad 140 správních řízení o povolení spojení podniků, z toho 35 správních řízení podle zákona č. 63/1991 Sb. a 105 podle zákona č. 143/2001 Sb. Z toho 84 jich bylo povoleno (v šesti případech Úřad uložil účastníkům řízení doplňující podmínky či omezení nutné pro ochranu hospodářské soutěže). 10 správních řízení o povolení spojení podniků, které byly zahájeny ke konci roku 2001, bylo ukončeno v zákonných lhůtách na začátku roku 2002. Spojení soutěžitelů, které nepodléhá povolení ze strany Úřadu, bylo dvacet.

Členění analyzovaných spojení podniků dle čistého celosvětového obratu spojovaných soutěžitelů:

Čistý obrat (v Kč)	Počet spojení podniků
nad 1 000 miliard	13
500 – 1000 miliard	7
100 – 500 miliard	19
50 – 100 miliard	6
5 – 50 miliard	16
pod 5 miliard	5
<i>Počet analyzovaných spojení</i>	<i>66</i>

(2)

Členění analyzovaných spojení podniků dle čistého obratu v České republice spojovaných soutěžitelů:

Čistý obrat (v Kč)	Počet spojení podniků
nad 10 miliard	13
1 – 10 miliard	26
550 milionů – 1 miliarda	6
200 – 550 milionů	8
pod 200 milionů	13
<i>Počet analyzovaných spojení</i>	<i>66</i>

Rok 2002

Také v letošním roce řeší odbor fúzi ÚOHS řadu podstatných případů včetně vládou České republiky schválených privatizačních projektů. Povolené spojení RWE a Trangasu s osmi distribučními plynárenskými společnostmi byl z hlediska velikosti transakce **dosud největší případ, který ve své desetileté historii antimonopolní úřad řešil.**

Nejzajímavější případy:

Plynárenství

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže na začátku května s podmínkami **povolil spojení RWE Gas AG se společností Transgas** a osmi distribučními plynárenskými společnostmi. „Úřad v tříměsíčním správním řízení posuzoval zejména dopady tohoto spojení na hospodářskou soutěž a konečného spotřebitele,“ uvedl předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže **Josef Bednář.**

„Na základě jednotlivých analýz jsme dospěli k závěru, že je třeba stanovit podmínky, za kterých bude spojení povoleno,“ sdělil dále předseda Bednář. Dvě ze tří podmínek se

přítom týkají podnikatelských aktivit Moravských naftových dolů. **„Společnost RWE nesmí přímo či nepřímo nabýt kontrolu nad touto společností a blokovat její rozhodnutí o záměrech, které budou mít zjevně konkurenční charakter vůči společnosti RWE,“ uvedl předseda Bednář.** Třetí podmínka se týká posuzování zastupitelnosti jednotlivých médií zejména na regionálních trzích. **„Společnost RWE do doby ukončení privatizace nesmí nabývat kontrolní podíly v distribučních společnostech v oblasti elektrické energie a tepla,“ konstatoval předseda Bednář.**

Při hodnocení celého případu úřad zkoumal stanoviska třetích stran k spojení, tj. vyjádření konkurenčních společností. ÚOHS obdržel celkem 9 závažných námitek proti fúzi (+ jedna fyzická osoba). Jednalo se o tyto společnosti: **Metalimex, Západočeská energetika, Pražská plynárenská, IFNE, ESPO Týniště nad Orlicí, Moravské naftové doly, SPP Bohemia, Jihočeská plynárenská, Free Trade Energy Agency.** Dále přihlédl k stanovisku Energetického regulačního úřadu a Fondu národního majetku. ÚOHS rovněž zohlednil rozhodovací praxi evropského soudního dvora a Evropské komise a v tomto směru využil 83 rozhodnutí vydaných těmito orgány a antimonopolními úřady členských zemí EU. Například jde o fúzi z roku 2000 VEBA/VIAG posuzovanou Evropskou komisí a dále rozhodnutí španělského soutěžního tribunálu v případě nepovolení spojení společnosti Endesa a společnosti Gas Natural. **„Antimonopolní úřad stanovením podmínek vytvořil předpoklady pro účinnou soutěž zejména do budoucna v souvislosti s předpokládanou liberalizací trhu. Úřad samozřejmě zohlednil, aby spotřebitel nebyl pod tlakem monopolních cen, ale aby ceny za plyn byly výsledkem konkurence,“ uvedl předseda Bednář.**

Případ fúze RWE a Transgasu byl dosud největším, jakým se ÚOHS ve své desetileté historii zabýval z hlediska velikosti transakce. „Samozřejmě složitost případu spočívá i v tom, že se jedná o privatizaci odvětví, ve kterém v současné době neexistuje účinná soutěž,“ dodal předseda Bednář.

Podmínky, které v případě fúze RWE a Transgasu ÚOHS stanovil:

1. společnost RWE Gas AG, nesmí bez souhlasu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže přímo či nepřímo zvýšit současný společný procentní podíl společností Jihomoravská plynárenská, a.s. a Transgas, a.s. na základním kapitálu společnosti Moravské naftové doly, a.s., a ani nesmí při zachování současného společného procentního podílu společností Jihomoravská plynárenská, a.s. a Transgas, a.s. na základním kapitálu získat jakýmkoli způsobem přímou či nepřímou kontrolu nad společností Moravské naftové doly, a.s.,
2. společnost RWE Gas AG, nesmí blokovat rozhodnutí společnosti Moravské naftové doly, a.s. o záměrech, které budou mít zjevně konkurenční charakter vůči společnosti RWE Gas AG, s výjimkou případů, které by při objektivním posouzení vedly k poškození společnosti Moravské naftové doly, a.s. nebo jejich akcionářů,
3. společnost RWE Gas AG, nesmí bez souhlasu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže přímo či prostřednictvím svých dceřiných společností jakékoli úrovně nabývat podíly v elektroenergetických distribučních a teplotařských distribučních společnostech nebo budovat nové elektroenergetické distribuční a teplotařské distribuční společnosti v České republice do doby ukončení privatizace elektroenergetiky, nejdéle však po dobu 5 let.

Minerální vody:

Antimonopolní úřad ve svém rozhodnutí ze 6. března zamítl připravovanou fúzi na trhu minerálních vod a potvrdil závěry svého prvostupňového rozhodnutí ze září loňského roku. V něm ÚOHS nepovolil spojení Karlovarských minerálních vod (KMV), Poděbradky a Hanácké kyselky. Účastník řízení Karlovarské minerální vody a.s. se proti tomuto rozhodnutí odvolal a podal rozklad.

Ve své argumentaci účastník řízení mj. namítl, že předpoklad nabytí 75 procent trhu uvažovaným spojením je spekulací. **„Nejde o spekulaci, ale reálné nebezpečí při zohlednění možností dalšího vývoje na trhu,“ konstatoval k této námitce předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Josef Bednář. „Rozšířením výroby balených ochucených vod by pak mohla vzniknout situace, která by byla vážnou bariérou pro rozvoj ostatních konkurentů,“ uvedl dále předseda Bednář.**

Účastník řízení dále při podání rozkladu navrhl určitá omezení, ke kterým by se v případě souhlasu se spojením zavázal. Po dobu pěti let měly být zachovány stávající značky výrobků, mělo být zajištěno udržení cenového rozdělení nápojů, členové představenstva spojovaných podniků neměly být tytéž osoby a podobně. V únoru letošního roku pak bylo ze strany účastníka řízení doručeno ÚOHS podání, ve kterém účastník řízení sděluje svoji připravenost projednat další případná omezení.

Po seznámení účastníka řízení s výsledky jím dodatečně navrhovaných závazků pak KMV předaly ÚOHS další podání s žádostí, aby antimonopolní úřad nově rozhodl pouze o spojení KMV a společnosti Poděbradka. Ani v tomto případě ovšem ÚOHS neshledal důvody pro povolení spojení. **„Účastník řízení opět neprokázal, že zjevná újma hospodářské soutěži v tomto případě bude převážena hospodářskými výhodami spojení,“ dodal předseda ÚOHS Josef Bednář.**

ÚOHS v letošním roce mj. povolil následující spojení:

- společnosti Haniel Baustoff-Industrie Porenbeton Holding GmbH a společnosti Ytong Holding AG. Rozhodnutí bylo vydáno 10. dubna.
- podniků MALTERIE SOUFFLET République tchèque se společností Obchodní sladovny. Rozhodnutí bylo vydáno 7. března.
- společnosti AGFTRADING a společnosti TCHECOMALT GROUP
- společnosti Mora Aerospace a společnosti Allied Signal Central Europe

(3) Právní norma

(4)

(5)

(6)

(7) Hlava IV, zákona 143/2001 Sb. o ochraně hospodářské soutěže

(8) Spojování soutěžitelů

(9)

(10)

(11)

(12)

(13)

(14)

(15) § 12

Vymezení pojmů

(1) (1) Ke spojení soutěžitelů dochází přeměnou⁶⁾ dvou nebo více na trhu dříve samostatně působících soutěžitelů.

(2) Za spojení soutěžitelů podle tohoto zákona se považuje i nabytí podniku⁷⁾ jiného soutěžitele nebo jeho podstatné části smlouvou o prodeji podniku.

(3) Za spojení soutěžitelů podle tohoto zákona se rovněž považuje, jestliže jedna nebo více osob, které nejsou podnikateli, ale kontrolují již alespoň jeden podnik, anebo jestliže jeden nebo více podnikatelů získá možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiný podnik, zejména

(2) a) nabytím účastnických cenných papírů, obchodních nebo členských podílů, nebo

(3) b) smlouvou nebo jinými způsoby, které jim umožňují určovat nebo ovlivňovat soutěžní chování kontrolovaného soutěžitele.

(4) Za spojení soutěžitelů podle odstavce 2 se rovněž považuje založení nového soutěžitele společně kontrolovaného více soutěžiteli (dále jen „společně kontrolovaný podnik“), který dlouhodobě plní všechny funkce samostatné hospodářské jednotky a toto spojení nemá za cíl ani za následek koordinaci soutěžního chování zakladatelů společného podniku.

(5) Založení společně kontrolovaného podniku, jehož účelem je koordinace soutěžního chování jeho zakladatelů, kteří zůstanou na trhu i nadále nezávislými soutěžiteli, se posuzuje jako dohoda soutěžitelů podle hlavy druhé.

(6) Za spojení soutěžitelů podle odstavce 2 se nepovažuje kvalifikovaná účast banky v právnické osobě vzniklá splacením emisního kurzu akcií započtením pohledávky banky za touto právnickou osobou, pokud je tato kvalifikovaná účast držena po dobu záchranné operace nebo finanční rekonstrukce této právnické osoby nejdéle po dobu 1 roku. Za spojení soutěžitelů podle odstavce 2 se rovněž nepovažuje, jestliže soutěžitelé, jejichž podnikání zahrnuje obchodování s cennými papíry, získají přechodně, nejvýše na dobu 1 roku, podíly jiného soutěžitele za účelem jejich prodeje, pokud nevykonávají hlasovací práva spojená s těmito podíly s cílem určit nebo ovlivnit soutěžní chování kontrolovaného soutěžitele. Na žádost banky nebo soutěžitele, který je obchodníkem s cennými papíry, Úřad může lhůtu 1 roku přiměřeně prodloužit.

(7) Za spojení soutěžitelů podle odstavce 2 se rovněž nepovažuje přechod některých působností statutárních orgánů soutěžitelů na osoby vykonávající činnost podle zvláštních právních předpisů, např. likvidátora⁸⁾ a správce konkursní podstaty.⁹⁾

Spojení soutěžitelů podléhající povolení Úřadu

Spojení soutěžitelů podléhá povolení Úřadu, jestliže

a) celkový celosvětový čistý obrat všech spojovaných soutěžitelů za poslední účetní období je vyšší než 5 miliard Kč, nebo

b) celkový čistý obrat všech spojovaných soutěžitelů dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky je vyšší než 550 milionů Kč a alespoň dva ze spojovaných soutěžitelů dosáhli každého čistého obratu nejméně 200 milionů Kč za poslední účetní období.

(4) § 14

Výpočet obratu

(5)

(1) Čistým obratem¹⁰⁾ spojujících se soutěžitelů se rozumí čistý obrat dosažený jednotlivými soutěžiteli pouze při činnosti, která je předmětem jejich podnikání. Nejsou-li soutěžitelé podnikateli, rozumí se čistým obratem pouze obrat dosažený při činnosti, k níž byli založeni, nebo kterou běžně vykonávají.

(2) Do společného čistého obratu se zahrnují čisté obraty dosažené

a) všemi spojujícími se soutěžiteli,

b) osobami, které spojující se soutěžitele kontrolují a osobami, které jsou spojujícími se soutěžiteli kontrolovány,

(6) c) osobami, které kontroluje stejná osoba, jež kontroluje nejméně jednoho ze spojujících se soutěžitelů,

(7) d) osobami, které jsou kontrolovány společně dvěma či více osobami uvedenými v písmenech a) až c).

(3) Do společného čistého obratu spojujících se soutěžitelů se nezahrnuje ta část obratu, která byla dosažena prodejem zboží mezi spojujícími se soutěžiteli a osobami, které tyto soutěžitele kontrolují nebo které jsou těmito soutěžiteli kontrolovány, jakož i mezi osobami uvedenými v odstavci 2 písmena c) a d).

(4) Spojuje-li se pouze část soutěžitele, do čistého obratu se zahrnuje pouze ta část obratu, kterého dosáhla spojující se část soutěžitele.

(5) Došlo-li v průběhu 2 let mezi týmiž soutěžiteli ke dvěma a více spojením spočívajícím v převodu části podniku na jiného soutěžitele, posuzují se taková spojení společně jako spojení jedno.

(6) U bank¹¹⁾ se čistým obratem rozumí součet výnosů, zejména výnosů z úroků, z cenných papírů a majetkových účastí, z poplatků a provizí a zisků z finančních operací. U pojišťoven¹²⁾ se čistým obratem rozumí součet předepsaného pojistného podle všech uzavřených pojistných smluv.

(8) § 15

Zahájení řízení

(1) Řízení o povolení spojení se zahájí na návrh.

(2) V případech podle § 12 odst. 1, 2 a 4 jsou povinni podat společný návrh na povolení spojení všichni soutěžitelé, kteří se hodlají spojit přeměnou, mají nabyt podnik jiného soutěžitele nebo jeho podstatnou část smlouvou o prodeji podniku, nebo mají založit společně kontrolováný podnik; v případech podle § 12 odst. 3 je povinen podat návrh na povolení spojení soutěžitel, který má získat možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat

jiný podnik.

- (3) Soutěžitelé jsou povinni podat návrh na povolení spojení nejpozději do 7 dnů od uzavření smlouvy zakládající spojení nebo od jiného způsobu získání kontroly nad jiným soutěžitelem. V případě nabídky převzetí účastnických cenných papírů¹³⁾ jsou povinni podat návrh na povolení spojení před jejím zveřejněním.
- (4) Návrh na povolení spojení musí obsahovat odůvodnění a další náležitosti stanovené vyhláškou (§ 26), včetně dokladů osvědčujících skutečnosti rozhodné pro spojení.
- (5) Soutěžitelé mohou oznámit Úřadu záměr uskutečnit spojení podle § 12 a podat návrh na jeho povolení kdykoliv před lhůtou podle odstavce 3.

§ 16

Rozhodnutí o povolení spojení

- (1) Zahájení řízení o povolení spojení Úřad oznámí v Obchodním věstníku neprodleně po obdržení návrhu na jeho povolení a stanoví lhůtu pro podání námitek proti tomuto spojení.
- (2) Po zahájení řízení Úřad posoudí, zda spojení podléhá jeho povolení. Nepodléhá-li spojení povolení Úřadu, vydá o tom do 30 dnů od zahájení řízení rozhodnutí. V případech, kdy spojení podléhá povolení Úřadu a kdy jím nevznikne nebo nebude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, Úřad vydá v téže lhůtě rozhodnutí, kterým spojení povolí. Zjistí-li Úřad, že spojení vzbuzuje vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže, písemně to v téže lhůtě oznámí účastníkům řízení a sdělí, že pokračuje v řízení.
- (3) Nevydá-li Úřad rozhodnutí o návrhu na povolení spojení ve lhůtě podle odstavce 2, anebo účastníkům řízení písemně nesdělí, že z důvodů podle odstavce 2 pokračuje v řízení, má se za to, že uplynutím této lhůty Úřad spojení povolil.
- (4) Oznámí-li Úřad účastníkům řízení podle odstavce 2, že pokračuje v řízení o návrhu na povolení spojení, je povinen vydat rozhodnutí do 5 měsíců od zahájení řízení, v případě spojení, k němuž došlo převzetím nabídky účastnických cenných papírů do 2 měsíců od zahájení řízení. Nevydá-li Úřad v těchto lhůtách rozhodnutí o spojení, má se za to, že uplynutím těchto lhůt spojení povolil.
- (5) Do lhůt podle odstavců 2 a 4 se nezapočítává doba ode dne doručení výzvy Úřadu soutěžiteli, aby návrh na povolení spojení doplnil nebo odstranil nejasnosti v něm obsažené, do dne, v němž soutěžitel návrh požadovaným způsobem doplní. Je-li rozhodnutí Úřadu o návrhu na povolení spojení zrušeno soudem, běží lhůty podle odstavců 2 a 4 znovu ode dne nabytí právní moci soudního rozhodnutí.
- (6) Spojení lze zapsat do obchodního rejstříku až poté, co rozhodnutí Úřadu, kterým se povoluje spojení, nabude právní moci.

§ 17

Posuzování spojení

- (1) Při rozhodování o návrhu na povolení spojení Úřad posuzuje zejména potřebu zachování a rozvíjení účinné hospodářské soutěže, strukturu všech spojením dotčených trhů, podíl spojujících se soutěžitelů na těchto trzích, jejich hospodářskou a finanční sílu, právní a jiné překážky vstupu dalších soutěžitelů na spojením dotčené trhy, možnost volby dodavatelů nebo odběratelů spojujících se soutěžitelů, vývoj nabídky a poptávky na dotčených trzích, potřeby a zájmy spotřebitelů a výzkum a vývoj, jehož výsledky jsou k prospěchu spotřebitele a nebrání účinné soutěži.
 - (2) Úřad návrh na povolení spojení zamítne, jestliže spojení by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu.
 - (3) V rozhodnutí o povolení spojení může Úřad stanovit podmínky a omezení ve prospěch zachování účinné soutěže nebo podmínit trvání povolení splněním závazků, které k tomuto účelu přijali spojující se
-

soutěžitelé před zahájením řízení o povolení spojení nebo v jeho průběhu.

§ 18

Odklad uskutečňování spojení

- (1) Před právní mocí rozhodnutí Úřadu o povolení spojení nesmí soutěžitelé určovat nebo ovlivňovat soutěžní chování kontrolovaného soutěžitele, zejména výkonem hlasovacích práv spojených s držením účastnických cenných papírů, obchodních nebo členských podílů nebo jinak získané kontroly.
- (2) Jestliže Úřad zjistí, že soutěžitelé uskutečnili spojení bez toho, aniž by podali návrh na povolení spojení, může Úřad uložit soutěžitelům povinnost prodat podíly, převést podnik nabytý spojením nebo jeho část, zrušit smlouvu nebo učinit jiná opatření, která jsou nezbytná k obnovení účinné soutěže na relevantním trhu.
- (3) Úřad může na návrh soutěžitelů rozhodnout o povolení výjimky ze zákazu uskutečňování spojení podle odstavce 1, jestliže jim nebo třetím osobám jinak hrozí závažná škoda nebo jiná závažná újma. Návrh na povolení výjimky mohou soutěžitelé podat současně s návrhem na povolení spojení nebo kdykoliv v průběhu řízení. Návrh musí být písemný a odůvodněn.
- (4) O návrhu na povolení výjimky podle odstavce 3 Úřad rozhodne neprodleně, nejpozději do 30 dnů po jeho obdržení. Při rozhodování o povolení výjimky Úřad vezme v úvahu kromě škody a jiné újmy následky výjimky na hospodářskou soutěž na relevantním trhu. Pro stanovení podmínek a omezení povolení výjimky platí ustanovení § 17 odst. 3 obdobně. Nevydá-li Úřad v této lhůtě rozhodnutí, má se za to, že výjimka byla povolena.

(9) § 19

Zrušení rozhodnutí o povolení spojení

- (1) Úřad může zrušit rozhodnutí o povolení spojení, jestliže zjistí, že spojení povolil na základě podkladů, údajů a informací, za jejichž úplnost, správnost a pravdivost odpovídají účastníci řízení, a které se ukázaly zcela nebo zčásti nepravdivé nebo neúplné, nebo povolení bylo dosaženo tím, že účastníci řízení uvedli Úřad v omyl, nebo pokud jednají v rozporu s podmínkami, omezeními nebo závazky, kterými Úřad podmínil povolení.
- (3) Řízení o zrušení rozhodnutí o povolení spojení může Úřad zahájit do 1 roku od zjištění skutečností uvedených v odstavci 1, nejpozději však do 5 let, kdy k těmto skutečnostem došlo.

Fúze v zahraničí

Soud amerického státu Delaware zamítl žalobu Waltera Hewletta, která měla zablokovat fúzi počítačové společnosti **Hewlett-Packard** s konkurenčním **Compaq Computer**. Svým rozhodnutím tak soud uvolnil cestu k dosud největšímu sloučení v počítačovém průmyslu. Hodnota fúze obou firem je podle současných cen akcií obou firem asi 18 miliard dolarů.

Monopolní vlastník rozvodné elektroenergetické sítě v Anglii a Walesu, společnost **National Grid Group Plc** má koupit britského distributora plynu **Lattice Group Plc**. Cena transakce, kterou firmy ohlásily je 6,3 miliardy liber.

Evropská komise dala souhlas německé společnosti **Bayer**, aby získala podnik **Aventis CropScience**. Evropský komisař Mario Monti ovšem chemicko-farmaceutickému oboru stanovil přísné podmínky, za jakých může k této akvizici dojít.

Regulátoři schválili kontroverzní fúzi společností **Japan Airlines a Japan Air System**, což jsou největší a třetí největší japonské aerolinie. Fúze má vytvořit třetí největší aerolinie na světě s podílem 48 % na domácím trhu.

Evropská komise schválila operaci na jejímž základě nabývá podnik **GE Power Systems** (GEPS), dceřinná jednotka v plném vlastnictví podniku **General Electric Company**, závod na výrobu větrných turbín podniku **Enron**.

Německý Bundeskartellamt schválil záměr koncernu **Haniel**, získat podniky **Fels-Werke GmbH, Goslar a Ytong Holding AG, München**, působící na trhu pórobetonu, avšak za odkladných podmínek. Fúze s Fels-Werke GmbH, Goslar může být realizována pouze, když Haniel vystoupí ze dvou významných společných podniků s producenty vápenopískových a póroberonových materiálů v Severním Porýní Westfálsku. V případě fúze s Ytongem musí být před její realizací prodány závody účastníků na pórobeton na západě a severu Německa.

RWE se smí podle rozhodnutí Evropské komise stát druhým největším výrobcem elektrické energie v Evropě, převzetím britského holdingu **Innogy**. Miliardová transakce nemá nezpůsobit soutěžní problémy, neboť RWE působí ve Velké Británii dosud jen v nepatrném rozsahu.

Počet převzetí podniků v Evropě se od minulého roku stále snižuje

Utlumení výkonnosti největších světových ekonomik a oslabení velkých společností snížilo loni a ještě v prvním letošním čtvrtletí počet **fúzí a akvizic**. Byly tím postíženy investiční banky i firmy, které podnikají v poradenství při spojování podniků. Podle agentury Bloomberg musely specializované firmy v USA propustit přes 43 tisíc vysoce kvalifikovaných zaměstnanců. V Evropě došlo také k drastickému omezení počtu expertů na fúze a akvizice. Podle německého vydání listu Financial Times tento vývoj zamíchal pořadím

investičních ústavů, jimž příjmy z financování fúzí a akvizic přináší značné zisky. Dobře si vedla Deutsche Bank, která v letošním prvním kvartálu postoupila z desátého místa na třetí. Na první z páté příčky se v tomto období dostal **Merrill Lynch**, následován ústavem Morgan Stanley. Deutsche Bank (DB) se podílela na třech z pěti největších majetkových přesunech v Evropě. Na převzetí společnosti Sonera firmou Telia, nákupu podniku Innogy gigantem RWE a akvizici tabákového výrobce **Reemtsma** koncernem Imperial Tobacco. Na nejdražší fúzi letošního prvního čtvrtletí - získání TRW společností Northrop Grumman - se DB nepodílela. Z německých bank je daleko v závěsu za **Deutsche Bank** ústav Dresdner Kleinwort Wasserstein (DKW), který patří ke skupině Allianz. V minulém roce se po akvizici "investičního butiku" **Wasserstein Perella** dostal při výnosném financování fúzí a akvizic na čtvrté místo. V posledním pololetí se z evropských ústavů dokonce vyšplhal do čela pelotonu. V letošním prvním čtvrtletí se však zřítíl na 13. místo a jeho účast na fúzích a akvizicích klesla o vysokých 83 procent na 7,3 miliardy dolarů.

(Miroslav Prchal - **Hospodářské noviny**, 5.4.2002)

Poslední analýzy a průzkumy ukazují, že více než třicet procent podniků, které v devadesátých letech fúzovaly, se opět rozdělí. A plně dvě třetiny firem, které se spojily, stále nejsou plně integrované. **Uvádí to analýza společnosti KPMG.** U většiny společností, které přispěly ke konsolidaci v různých oborech, klesly ceny akcií. Je proto otázkou, nakolik jsou plány na velká převzetí pro investory dnes zajímavé. Firmy, které postupně kupovaly další a další malé konkurenty, se jich zase zbavují. Případně se musí rozdělit na několik částí. Nepodařilo se jim vytvořit takovou strukturu, kde by prosperovaly všechny části společnosti. Náklady na ozdravení se ukazují jako příliš vysoké, firmy se topí v dluzích. „Zářným“ příkladem je mnichovská **Kirch Gruppe**, která tak dlouho kupovala další televize a podíly ve vydavatelstvích, až se nyní ocitla na pokraji krachu. Jednou ze světlých výjimek bylo "telekomunikační" spojení Vodafone AirTouch s německým gigantem Mannesmann. Když k fúzi před dvěma lety došlo, všichni tleskali. Dnes se dá říci, že právem.

Zvýšit svůj podíl na trhu díky převzetí jiné společnosti je dnes nejzajímavější v oboru **informačních technologií, médií a v telekomunikacích.** Fixní počáteční náklady jsou zde velmi vysoké, ale náklady na každého dalšího zákazníka jsou minimální. I v jiných oborech však investoři byli přesvědčeni, že různá převzetí jsou cestou, jak zvýšit podíl na trhu. Ještě před dvaceti lety působilo na americkém trhu několik tisíc převážně rodinných kabelových televizí. Dnes jsou dvě třetiny trhu pod kontrolou tří velkých společností. Před deseti lety měli tři největší američtí vydavatelé učebnic jen 35 procent trhu, dnes přes šedesát. Podobných příkladů je celá řada. „**Konsolidace z dvaceti konkurentů na čtyři je správná a naprosto v pořádku,**“ uvedl pro deník Wall Street Journal ekonom Carl Sharpio, který působil za Clintonovy éry v antimonopolním úřadu na americkém ministerstvu spravedlnosti. „Pokud ale ze čtyř firem zůstanou na trhu jen dvě, není už jisté, že to bude prospěšné. Spíše naopak,“ dodal vzápětí. Do boje s velkými nadnárodními kolosy se v posledních letech pouštěla řada nových malých firem. Investoři se však dnes do financování těchto tzv. start-upů ženou s mnohem menší ochotou než před několika málo lety. Jsou nyní přesvědčeni, že lepší je účastnit se konsolidace.

(Zuzana Picková - **Lidové noviny**, 1.3.2002)